

2

VÝROČNÍ
ZPRÁVA

2



OBSAH

Informace o Spolku KOLUMBUS	●●●●●●●●●●●●●●●●	2
Úvodní slovo ředitele spolku	●●●●●●●●●●●●●●●●	3
Projekty roku 2020	●●●●●●●●●●●●●●●●	4
Plány na rok 2021	●●●●●●●●●●●●●●●●	15
Účetní závěrka	●●●●●●●●●●●●●●●●	18
Poděkování	●●●●●●●●●●●●●●●●	19

INFORMACE O SPOLKU KOLUMBUS

Název:	Spolek KOLUMBUS
V spolkovém rejstříku vedeném u Krajského soudu v Ústí nad Labem, spis. zn. L 4200.	
Identifikační číslo:	265 48 127
Právní forma:	spolek
Bankovní spojení a číslo účtu:	Česká spořitelna, a. s., 985758309/0800
Sídlo:	Keplerova 712/32, 400 07 Ústí nad Labem
Kontaktní adresa:	Na Moráni 1958/7, 128 00 Praha 2
Datová schránka:	ztgqn85
Telefon:	+420 774 279 364
	+420 774 279 350
	+420 774 279 357
Webové stránky:	www.spolekkolumbus.cz
	www.produsevnizdravi.cz
Facebook:	www.facebook.com/SpolekKOLUMBUS
	www.facebook.com/produsevnizdravi.cz



Spolek KOLUMBUS prošel zvláštním rokem 2020. Jeho zvláštnost spočívala v nastavení protiepidemických opatření kvůli celosvětové pandemii Covid-19 (od března do podzimu 2020). Činnost spolku se tomu musela přizpůsobit.

Tím byla spolková činnost v některých měsících výrazně ztížena. Naši členové sice doprovázeli pacienty psychiatrických nemocnic do úřadů, domovů, pomáhali jim s nákupy i s řešením životních situací, ale práce patientských důvěrníků se mnohdy zúžila na podporu pacientů prostřednictvím mobilních sítí, což bylo velmi obtížné.

Postoupili jsme dál na cestě v zaměstnávání našich členů. Člověk s psychiatrickou diagnózou potřebuje ke svému životu kromě léků, bydlení a důchodu, také vést životní zápas jako zdraví lidé. V minulosti ale i v současnosti byla řada duševně nemocných vystavena jen deformovanému životnímu zápasu jak vlivem léků, tak nepřipravenosti společenských systémů na mimoústavní existenci duševně nemocných. Ti bývali běžně předávkováni léky tak, že nic necítili (zombie), jejich životní problémy nikdo neřešil a přitom se očekávalo, že se uzdraví. Duševní nemoci vzhledem k závažnosti a množství nemocných vyžadují i zásadní strukturální změny společnosti.

Cestu do budoucna vidíme v alternativních životních formách – podle zdravotních možností nemocných – v časově ohraničeném zaměstnání (maximálně 4 hodiny), dostupném bydlení a právní pomoci v životních otázkách. To je příslibem směřování k úzdravě a k plnohodnotnému životu duševně nemocných.

Na této cestě by nám výrazně pomohly průkazy ZTP a příspěvky na péči. Obojí je však nastaveno pro některé typy fyzického postižení a duševně nemocní nemají možnost tyto atributy získat.

Ing. arch. Milan Jíša
ředitel Spolku KOLUMBUS

PROJEKTY ROKU 2020

Popluj s námi – Napni plachty

Termín realizace: 1. 1. 2020 – 31. 12. 2020

Projekt podpořil: Úřad vlády ČR

Stručné shrnutí cíle projektu a jeho zhodnocení:

Projekt realizoval Spolek KOLUMBUS s následujícími cíli:

- právní poradenství a hájení zájmů duševně nemocných, zejména jejich zastoupení u úřadů a institucí, vedoucí ke zlepšení legislativního postavení těchto osob,
- internetová osvěta na námi provozovaném portále www.produsevnizdravi.cz,
- vzdělávání duševně nemocných formou výuky na počítači,
- udržování mezinárodní spolupráce účastí na konferenci GAMIAN-Europe a sdílení informací a dobré praxe mezi organizacemi zabývajícími se duševním zdravím,
- upozorňování na bariéry a nedostatky v oblasti hájení práv a zájmů duševně nemocných na komunitních plánováních měst v jednotlivých krajích,
- rozvoj svépomocných aktivit, spolupráce s uživatelskými hnutími,
- destigmatizace duševních onemocnění formou přednášky pro veřejnost a uživatele psychiatrické péče.

Celkový cíl projektu byla destigmatizace, legislativní a mezinárodní podpora a osvěta týkající se potřeb osob s duševním onemocněním. Stanovené cíle se v rámci projektu podařilo naplnit i přes ztížené podmínky související s pandemií COVID 19.

V projektu byly začleněny kromě lektora přednášky pro veřejnost pouze osoby zdravotně znevýhodněné, z 99 % trpící duševním onemocněním. Sekundárním cílem bylo tedy také zaměstnání těchto osob, které mají problém se začleněním na trhu práce.

Přínos tohoto projektu spadá do dlouhodobého rámce zlepšování postavení osob s duševním onemocněním ve společnosti, a proto nelze u všech výstupů dodat kvantitativní zhodnocení za jeden kalendářní rok.

Na našich webových stránkách informujeme o dění ve sféře duševního zdraví a jaký tedy byl rok 2020 na portále www.produsevnizdravi.cz?

Na adrese www.produsevnizdravi.cz přinášíme články o aktualitách z oblasti péče o duševní zdraví. Informujeme o důležitých událostech, jako jsou například oblíbené festivaly nebo vernisáže. Pravidelně zveme čtenáře na kulturní a společenské akce zaměřené na podporu duševního zdraví, čas od času je zhodnotíme v reportáži. Snažíme se přinášet užitečné informace od odborníků, často formou rozhovorů. Zpovídali jsme také další zajímavé osobnosti, například autory knih nebo videí. Web je určen pacientům, jejich rodinným příslušníkům, odborníkům i širší veřejnosti.

Na našich internetových stránkách má svou podstránku kulturní dění. Píšeme tam o hudební i výtvarné tvorbě lidí s duševní nemocí. V této sekci jsme rovněž představili kulturní události,

festivaly a podobné akce. Informovali jsme o festivalu Mezi ploty, o každoroční kampani Týdny duševního zdraví, nebo také o koncertech vážné hudby v sídle Národního ústavu duševního zdraví (NÚDZ) v Klecanech. Publikovali jsme rozhovor s produkční muzikálu Ne/normální. Hlavní postava této divadelní hry, matka a manželka Diana, se snaží zvládat život s bipolární poruchou.

Informovali jsme o nových zajímavých publikacích tuzemské i zahraniční produkce. Napsali jsme článek o knize Svoboda především, která přibližuje revoluční psychiatrický přístup, který se prosadil v italském Terstu. Přinesli jsme rozhovor se spisovatelkou Ednou Novou o její knize Ženy z Bohnic. Publikace přibližuje příběhy několika žen, které byly hospitalizovány v pražské psychiatrické nemocnici. Kniha Z deprese ke štěstí je autentickou zpovědí mladé maminky, která se rozhodla nemlčet o depresi a sebevražedných myšlenkách. S její autorkou jsme připravili rozhovor mimo jiné o zvládání depresí bez antidepresiv.

Rozhovory byly novinářským žánrem, který jsme při psaní pro náš webový portál používali poměrně často. Jedním z novějších článků je rozhovor s Táňou Zabloudilovou, která pro Radio Wave připravuje sérii podcastů o psychoterapii. S Břetislavem Košťálem, autorem unikátního YouTube kanálu Studio 27, který byl vyznamenán jako nejlepší sociálně – inovativní projekt ve střední Evropě za rok 2017, jsme si povídali o jeho práci. Hovořili jsme také s Josefem Petrem, který je ředitelem Ligy otevřených mužů a organizátorem kampaně Suchej únor. Jejím cílem je motivovat muže i ženy, aby celý únor vydrželi bez alkoholu. Kampaň Týdny duševního zdraví v rozhovoru představila Slavomíra Pukanová, organizátorka kampaně a pracovnice iniciativy Na rovinu. Rozhovory, které jsme připravili, jsou pestré, zajímavé byly také odpovědi Lindy Nývltové, která se zaměřuje na osvětu v oblasti duševního zdraví mezi středoškoláky.

Zabývali jsme se také výzkumem, vycházeli jsme zejména z informací, které nabízel Národní ústav duševního zdraví. Jeho pracovníci napsali tiskovou zprávu, ve které informovali o studii vlivu uměleckých děl a mediálních obrazů na lidský mozek. Představili výzkum, který má za cíl probádat, jak grafické objekty působí nejen na naši mysl, ale i na to, jak se chováme.

Ani náš portál se nevyhnul tématu koronaviru. Pandemie těžce dopadla nejen na fyzické zdraví Čechů, ale i na jejich psychiku. Informovali jsme o článku na webu iniciativy Na rovinu, který byl plný různých rad, jak se chovat v době zdravotní krize. Podobná doporučení nabídl také NÚDZ a biolog Jaroslav Flegr. I jejich informace jsme v našich článcích použili. Hlavní český vědecký ústav duševního zdraví popisoval, jaké konkrétní dopady bude koronavirus mít na naši psychickou kondici. Obecně bylo téma psychiky v době krize podnětnou oblastí pro jeho práci.

Spolupracovali jsme s různými dalšími časopisy, newslettery atd. Z časopisu Semestr psychologie, magazínu ostravských studentů psychologie, jsme přebrali rozhovor s odborným asistentem na Ostravské univerzitě, Samuelem Ambrosem, který je zejména o schizofrenii. Zdrojem několika dalších článků byly Fokusoviny, pravidelník organizace Fokus Praha. Se svolením redakce jsme použili například článek o chráněném bydlení v našem hlavním městě. Spolupracovali jsme také s neziskovou organizací Green doors. Její pracovníci pravidelně vydávají Newsletter, ze kterého jsme převzali rozhovor s Hankou Pištorovou, příjmovou a pracovní terapeutkou z pražské tréninkové kavárny V. Kolona. Velmi zajímavý článek, který napsali lidé z východočeské organizace Péče o duševní zdraví, vyvracel sedm nejčastějších mýtů o sociálním podnikání.

A jak se portálu celkově daří?

V posledních měsících výrazně vzrůstá návštěvnost webu. Při hledání informací o duševním zdraví na vyhledávači Google se již naše stránky občas objeví mezi prvními výsledky.

Pokud se tedy o tuto problematiku zajímáte nejen jako pacient, ale třeba i jako rodič nebo profesionál, zavítejte tedy na tyto internetové stránky.

Za zmínku také stojí naše provozování počítačové učebny v kanceláři spolku Na Moráni 7, Praha 2. Jedná se o dlouhodobou aktivitu našeho spolku, kterou duševně nemocným zpřístupňujeme počítačové dovednosti a zároveň je také emočně podpoříme. Za rok 2020 jsme měli opět naše dlouhodobé klienty v režimu individuálního přístupu. I přes pandemii se nám podařilo učebnu zachovat.



autorka obrazu: Jitka Merglová-Šufanová

Buňka v psychiatrické nemocnici Bohnice a na psychiatrických odděleních nemocnic

Termín realizace: 1. 1. 2020 – 31. 12. 2020

Projekt podpořil: Magistrát hlavního města Prahy

Stručné shrnutí cíle projektu a jeho zhodnocení:

Projekt Buňka v psychiatrické nemocnici Bohnice a na psychiatrických odděleních nemocnic byl realizován od 1. 1. 2020 do 31. 12. 2020 na celém území hl. m. Prahy. Projekt byl v Praze realizován 5 podpůrci z řad uživatelů psychiatrické péče.

Z našich výsledků vyplývá, že hlavní i dílčí cíle projektu se dařilo v průběhu roku 2020 řádně plnit. Jednalo se o doprovody cílové skupiny duševně nemocných osob před a po skončení hospitalizace na místa, kam nezbytně potřebují a bez podpory je nejsou schopni samostatně realizovat. Jednalo se především o tyto důvody: nákup, úřad (zájem pacientů byl o vyřizování invalidního důchodu, vyřizování ZTP, vyřizování sociálních dávek), k lékaři specialistovi, či do zdravotnických zařízení, na poštu, domů pro čisté věci a vyzvednutí dopisů z poštovních schránek. V roce 2020 jsme se poprvé setkali s koronavirovou krizí a byli jsme nuceni improvizovat v naší práci. Abychom splnili požadavky jednotlivých pacientů, nakupovali jsme různé věci, donášeli a brali čisté věci z domovů a ubytoven jednotlivých duševně nemocných a jejich věci předávali přímo zdravotníkům na pavilóny nebo pracovníkům vrátnice pro centrální donášku na pavilóny. Dále pak byli navštěvováni klienti ve svých domovech, kde jim byla poskytnuta emoční podpora nebo byly řešeny rodinné, finanční a sociální záležitosti. Dále se v mnoha případech především v domácnostech řešilo téma zdraví, a to jak psychické, tak i fyzické. Prováděli jsme sami nebo ve spolupráci s klientem internetové vyhledávání zaměstnání a bydlení (především chráněného nebo bydlení, které se dá získat na volném trhu s byty) v kanceláři spolku Na Moráni 7, Praha 2.

Projekt byl realizován v souladu s předloženou žádostí a grant byl použit v souladu s uzavřenou smlouvou na mzdy, odměny DPP, kancelářské potřeby, telefonní služby, další spoje-internet, elektrická energie, poštovné, nájemné a další, dle rozpočtu předložené žádosti o grant. Služba jako taková není registrována, proto je pro jednotlivé pacienty bezplatná.

Pacientští podpůrci v projektu „Buňka v psychiatrické nemocnici Bohnice a na psychiatrických odděleních nemocnic“ byli edukováni na internetových kurzech společnosti Seduo.

V roce 2020 jsme úspěšně spolupracovali s PN Bohnice, kde byl Projekt psychiatrická buňka realizován jako první v celé České republice, dále s psychiatrickou klinikou Ke Karlovu a s psychiatrickým oddělením Ústřední vojenské nemocnice. Dlouhodobě spolupracujeme s organizacemi MDAC, Ligou lidských práv, evropskou organizací Gamian (v roce 2019 se člen našeho spolku 2x zúčastnil jednání s touto organizací), Green Doors, ESET-Help, Fokus či Baobab. Spolupráce s výše uvedenými si velice vážíme. Podařilo se nám dosáhnout nových a užitečných zkušeností.

V Praze jsou zájemci o doprovod doprovázení po celém městě. Nesoustředíme se tudíž na jednu z lokalit, ale jedná se o celé území hlavního města Prahy. Tato skutečnost je stanovena zájmem klientů o místo doprovodů. Některé doprovody však jsou též mimo hl. m. Prahu, a tak jsou nad rámec služeb, pro které je tento grant poskytován. Bývají to nejčastěji doprovody spojené se stěhováním z hlavního města, po léčbě závislostí a následné dopravení do terapeutických komunit u lidí,

které pocházejí z Prahy či pomoc s přepravou osob do mimopražských domovů se zvláštním režimem. Jako další důvod možno uvést také situaci, kdy bohnická nemocnice je spádovou oblastí pro Středočeský kraj a lidé, kteří se na nás obrací, bydlí právě za hranicemi Prahy a potřebují se dostat domů pro řešení svých záležitostí.

Informace pro klienty psychiatrických nemocnic jsou na letácích v nemocnicích, dále pak na letácích, které rozdáváme přímo na odděleních v psychiatrických nemocnicích, na webu Spolku KOLUMBUS. Klienty o naší službě informují samotní podpůrci, tak i odborný personál, to znamená psychiatři, psychologové, zdravotní sestry a sociální pracovníce. Kontaktování klientů probíhá prostřednictvím podpůrců přímo na pavilónech, kam za pacienty docházíme v rámci projektu Pacientští důvěrníci a advokáti anebo sociální pracovníce, lékař anebo jiný pracovník kontaktují podpůrce telefonicky. V rámci vzájemné spolupráce vlastní naši pracovníci kartičky s označením v PNB a mají dobrovolnické smlouvy.

Služba probíhala dle aktualizovaného harmonogramu realizace. Nejprve proběhly schůzky patientských podpůrců, kde jsme si upřesnili, jak budeme v roce 2020 pracovat. Následovala distribuce letáků s nabídkou doprovodů do jednotlivých zdravotnických zařízení. Také jsme informovali zdravotnický personál o nabídce této služby pro pacienty. S touto zdravotní službou je počítáno i ve Strategii reformy psychiatrické péče, a proto je pilotně realizována ve zdravotnických zařízeních. V dalších měsících následovala pravidelná docházka na oddělení, kde byli pacienti kontaktováni nabídkou služby.

V případě potřeby služby, po dohodě se zdravotnickým personálem, docházelo k realizaci doprovodů pacienta.

Jedná se o rozvoj veřejně prospěšné aktivity svépomocného celorepublikového spolku uživatelů psychiatrické péče Spolku KOLUMBUS v oblasti zaměřené na zlepšení zdraví občanů. Poskytováním této pravidelné služby dochází ke zlepšení životních podmínek osob se zdravotním postižením a připravuje se, již v průběhu hospitalizace, plynulý přechod mimo léčebnu. Po hospitalizaci nemusí nutně docházet k ukončení spolupráce s klientem, ale je námi získaná důvěra rozvíjena v návštěvách u pacientů.

Úspěšnost projektu hodnotíme podle toho, kolika klientům jsme pomohli, také jak jsou klienti a zdravotnický personál spokojen s naší službou.

Službu bychom rádi pacientům nabízeli i v roce 2021. Naším cílem je pomoci ještě více klientům a dále zvýšit počet podpůrců. Činnost bychom také rádi rozšířili do více pavilonů psychiatrických nemocnic. Projekt se nám podařilo udržet na celorepublikové úrovni.

Pacientští důvěrníci a advokáti

Termín realizace: 1. 1. 2020 – 31. 12. 2020

Projekt podpořil: Magistrát hlavního města Prahy

Stručné shrnutí cíle projektu a jeho zhodnocení:

Cílem projektu Pacientští důvěrníci a advokáti je zejména pomoc pacientům hospitalizovaných v psychiatrických nemocnicích a implementace a monitorování plnění Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením ve vztahu k osobám s duševní poruchou.

Aktivity projektu byly v Praze realizovány v Psychiatrické nemocnici v Bohnicích, Praha 8, na psychiatrické klinice Ke Karlovu 11, Praha 2 a v Ústřední vojenské nemocnici ve Střešovicích, Praha 6.

Projekt souběžně probíhal také celorepublikově v dalších velkých městech. Celkem v 8 psychiatrických nemocnicích. Konkrétně v Praze, v Ústí nad Labem v Masarykově nemocnici, v Pardubicích na PCE, v Brně a ve Šternberku u Olomouce.

Projekt byl v Praze realizován 6 důvěrníky a 2 patientskými advokáty z řad uživatelů psychiatrické péče. Část odpracovaných hodin realizačního týmu projektu byla dobrovolnická, čehož si velmi ceníme. Tito pacientští důvěrníci byli řízeni jedním projektovým vedoucím. V roce 2020 byl na pozici vedoucího Bc. Daniel Černík.

Hlavní cíle projektu, jako zkvalitnění péče o občany, tak i dílčí cíle, se dařilo v průběhu roku 2020 plnit v závislosti na opatřeních koronavirové krize. Jednalo se hlavně o laické sociálně právní poradenství uživatelům psychiatrické péče v psychiatrických nemocnicích v celé České republice. Důležitou součástí činnosti v terénu byla emoční podpora při dlouhodobých hospitalizacích, kdy člověk se zkušeností s duševním onemocněním je důležitou součástí cesty pacienta k úzdavě a stabilizaci jeho zdravotního stavu.

Projekt byl realizován v souladu s předloženou žádostí a grant byl použit v souladu s uzavřenou smlouvou na mzdy, odměny DPP, kancelářské potřeby, telefonní služby, další spoje-internet, elektrická energie, poštovné, nájemné, dle rozpočtu předložené žádosti o grant. Pro klienty byl projekt bezplatný i vzhledem k nemajetnosti osob s duševním onemocněním a také vzhledem k tomu, že je naše služba neregistrovaná.

Naši pacientští důvěrníci pravidelně navštěvovali Psychiatrickou nemocnici v Bohnicích, a to minimálně 1x týdně, kliniku Ke Karlovu nepravidelně na zavolání a v ÚVN ve Střešovicích na pátečních komunitách jednou za 14 dní. V Psychiatrické nemocnici Bohnice je kontaktním místem patientských důvěrníků a advokátů chráněná kavárna V. kolona v budově Divadla nemocnice. Důvěrníci se zde scházeli a dále pokračovali na jednotlivé pavilóny v nemocnici. V letních měsících důvěrníci kontaktovali pacienty i v parku léčebny v závislosti na možnosti přechkat pandemii v příjemném přírodním prostředí. Pacientští důvěrníci a advokáti poskytovali pacientům formou konzultací informační a emoční podporu. Dále zprostředkovali kontakt s vnějším světem a s jinými uživateli pacientům hospitalizovaným v nemocnici a jiných zdravotnických zařízeních. Vysokoškolsky vzdělaný právník (člen Spolku KOLUMBUS) pomáhal pacientům s řešením jejich právních problémů (např. dluhy, bydlení, detence, omezení svéprávnosti a další) a to formou zpracování konkrétních podání k soudu či na úřady, kontakt s pacienty též probíhal telefonicky a emaily.

Hodnocení projektu bylo prováděno na základě informací uvedených ve výkazech, které vede každý důvěrník o kontaktech s jednotlivými klienty, včetně návrhu opatření, jak klientovi pomoci s řešením jeho problému, či zda byla poskytnuta především emoční podpora.

V roce 2020 jsme úspěšně spolupracovali s PN Bohnice, kde je Projekt pacientští důvěrníci realizován od roku 2004. Dále jsme pak úspěšně spolupracovali s MDAC, Ligou lidských práv, evropskou organizací GAMIAN, Green Doors, ESET-Help, Baobab, Fokus, Občanskou poradnou REMEDIUM a Úřadem MČ Praha 10. Spolupráce s výše uvedenými si velice vážíme.

Počet řešených otázek za rok 2020 byl 202. Bylo odpracováno 1012,5 hodiny, což představuje 302 kontaktů (1 kontakt/0,5 hod.). V roce 2020 se na nižším počtu kontaktů projevila koronavirová krize, neboť se naši důvěrníci stýkali jen po krátkou dobu s jednotlivými klienty, aby omezili delší kontakt s druhými lidmi.

Informace pro klienty psychiatrických nemocnic jsou na nástěnkách v nemocnicích, dále pak na letácích, které rozdáváme přímo na odděleních v psychiatrických nemocnicích, na webu Spolku KOLUMBUS. Klienty o naší službě informují jak důvěrníci, tak i personál, to znamená lékaři – psychiatři nebo sociální pracovníci.

Služba probíhala dle možnosti docházet na pavilóny. V tomto roce se setkávání na pavilónech řídilo koronavirovou situací a nelze opomenout, že některé pavilóny byly v karanténě a též naši důvěrníci se na ně báli docházet, aby se sami nenakazili.

Z počátku roku nejprve proběhly schůzky patientských důvěrníků, kde se konalo zaškolení nových důvěrníků. Následovala distribuce letáků s nabídkou konzultací do jednotlivých zdravotnických zařízení. Také jsme informovali zdravotnický personál o nabídce konzultační služby pro pacienty. V dalších měsících následovala pravidelná docházka na oddělení, kde byli pacienti kontaktováni s nabídkou služby.

Jedná se o rozvoj veřejně prospěšné aktivity svépomocného celorepublikového spolku uživatelů psychiatrické péče Spolku KOLUMBUS v oblasti zaměřené na zlepšení zdraví občanů. Poskytováním této pravidelné služby dochází ke zlepšení životních podmínek osob se zdravotním postižením a připravuje, již v průběhu hospitalizace, plynulý přechod mimo nemocnici.

Řada pacientů měla mimopražské trvalé bydliště z těchto regionů: Tuchoměřice, Konstantinovy Lázně, Kralupy nad Vltavou, Únětice, Hojovice, zahraniční – Lyon, a dále z těchto okresů: Praha západ, Děčín a Semily.

Propagace spolku a projektu byla provedena pouze na jediném veletrhu sociálních a návazných služeb v Praze a festivalu PNB:

25. 7. 2020 – 26. 7. 2020 – Festival Bohnice na Housce na hradě Houska;

10. 9. 2020 – Jarmark u Ludmily, veletrh Prahy 2.

Absolvovali jsme pouze jedno skupinové vzdělávání, které probíhalo na platformě Zoom:

16. 11. 2020 – „Stereotypní chování – výhoda nebo riziko?“ (pořadatelem byl Portus Praha, z. ú.) Vzhledem k průběhu pandemie byl v roce 2020 i vzdělávací systém zasažen, a proto se nekonaly akce pro ČCE Dobroduš pro školení dobrovolníků, kam již více než 12 let docházíme. Zde přednášíme informace o našich nemocech a připravujeme dobrovolníky na situace, které mohou nastat při setkání s klienty s duševním onemocněním.

Úspěšnost projektu hodnotíme podle toho, kolika klientům jsme pomohli.

Služba je naplánována i na rok 2021. Chtěli bychom pomoci ještě více klientům, rozšířit počet důvěrníků, získat nové dobrovolníky a rozšířit naši službu na více nových pavilónů v PN Bohnice. Rádi bychom v roce 2021 rozšířili své působení na Psychiatrické oddělení Nemocnice Na Homolce, Roentgenova 2, Praha 5, které poskytuje léčebně preventivní péči pacientům po předchozím objednání a konziliární službu pro celou nemocnici. Ambulance slouží výhradně dospělým pacientům.



autorka obrazu: Jitka Merglová-Šufanová

Pacientští podpůrci, důvěrníci a advokáti Brno

Termín realizace: 1. 1. 2020 – 31. 12. 2020

Projekt podpořil: Magistrát města Brna

Stručné shrnutí cíle projektu a jeho zhodnocení:

Průběh projektu a jeho cíle velmi ovlivnil průběh pandemie COVID 19 a nouzový stav, který byl vyhlášen Vládou ČR. Nemocnice, s nimiž v rámci projektu spolupracujeme, byly zneprůstupněny. Ve Vojenské nemocnici v Brně bylo zřízeno místo psychiatrie COVIDové oddělení a tudíž nemohly být realizovány návštěvy patientských důvěrníků ve větší části roku. Přesto jsme se snažili poskytovat zejména telefonické poradenství a to pro klienty, kteří s námi byli v kontaktu i dříve. V době rozvolnění jsme obsluhovali zejména klienty na detašovaném pracovišti ve Slavkově u Brna a v Psychiatrické nemocnici Černovice. Klientům jsme poskytli doprovody, které by sami nezvládli, tyto se týkaly úřadů a doprovod k soudu. V září roku 2020 jsme obdrželi z Vojenské nemocnice zprávu, že již nebude možnost docházet na pravidelné páteční skupiny, a to do odvolání. Usilovali jsme také o docházení za pacienty v Psychiatrické nemocnici v Černovicích, bohužel nám bylo sděleno, že to není možné z hlediska hygienických opatření.

O celé situaci, která neblaze doléhala na hospitalizované pacienty, jsme informovali Poradní orgán Veřejného ochránce práv, podali jsme podnět k řešení této situace do Psychiatrické nemocnice a diskutovali o tom i na Pracovní skupině osob s psychosociálním postižením u VOP.

Plánované vzdělávání proběhlo prostřednictvím online kurzů SEDUO.



autorka obrazu: Jitka Merglová-Šufanová

Ruku v ruce společně pro Prahu

Termín realizace: 16. 3. 2020 – 23. 9. 2020

Projekt podpořil: Nadační fond TESCO

Stručné shrnutí cíle projektu a jeho zhodnocení:

Cílem projektu „Ruku v ruce společně pro Prahu“ je zvýšení kvality péče o duševně nemocné spoluobčany (uživatelé psychiatrické péče) původně hospitalizované ve zdravotnických zařízeních na území hl. m. Prahy, jako pomoc lidem s duševní nemocí, kteří jsou již na cestě k uzdravě.

Jedná se o svépomocnou terénní zdravotně – sociální službu, formou osobní asistence hospitalizovaným osobám s duševním onemocněním v domácnostech. Těžiště projektu spočívá v reálné pomoci pacientům po hospitalizaci. Jedná se o návštěvy v rodině, kam se pacient vrací po pobytu v nemocnici a jeho doprovázení za jeho zájmy do společnosti. Naši pracovníci posilovali důvěru pacientů, že vyléčení a zapojení se do běžného života je možné i u nich.

Pro zapojení cílové skupiny byla uspořádána též jedna skupinová akce pro 11 osob, kde naši podpůrci doprovázeli klienty do kina Evald na české životopisné drama „Havel“ z roku 2020 režiséra Slávka Horáka, který k filmu také společně s Rudolfem Suchánkem napsal scénář. Naši podpůrci doprovázeli a navštěvovali klienty v domácnostech. Mezi nejdůležitější diskutovaná témata patřily otázky zdraví a emoční podpora jako taková. Bylo potřeba řešit rodinné záležitosti, naslouchat zájmům nemocných osob. Z praktických důvodů jmenujme například doprovody k lékaři, za kulturou, na nákup či na vycházku. Vycházky bylo možno provozovat bez ohledu na omezení způsobené koronavirovou krizí. Společenská akce, které se klienti mohli zúčastnit (návštěva kina) se zdařila.



autorka obrazu: Jitka Merglová-Šufanová

Z domova zpět do společnosti

Termín realizace: 1. 1. 2020 – 31. 12. 2020

Projekt podpořil: Městská část Praha 10

Stručné shrnutí cíle projektu a jeho zhodnocení:

Duševně nemocní spoluobčané často zůstávají se svými problémy v domácím prostředí sami, proto jsme nabízeli naši pomoc formou návštěv těchto lidí a doprovodů do společenského prostředí. Vzhledem k tomu, že se někdy od společnosti hluboce izolují, chtěli jsme jim pomoci se znovu začlenit. Tento projekt se týká doprovodů do společnosti a návštěv doma při dlouhodobé odloučenosti těchto lidí ve společnosti. Celkový počet osob, kterým jsme pomohli v roce 2020 je 76. Bylo odpracováno 486,5 hodiny, z toho 265,5 hodin na návštěvě. Počet návštěv činil 54. Počet obyvatel z Prahy 10, kterým jsme pomohli, byl 20 osob. Těžiště projektu spočívá v reálné pomoci pacientům po hospitalizaci. Jedná se o návštěvy v rodině, kam se pacient vrací po pobytu v nemocnici a jeho doprovázení za jeho zájmy do společnosti. Naši pracovníci posilovali důvěru pacientů, že vyléčení a zapojení se do běžného života je možné i u nich. V roce 2020 jsme se setkali poprvé s koronavirovou krizí, kdy se většina akcí nemohla konat. Proto jsme měli pouze 2 společenské akce, ale návštěvy doma a doprovody se i nadále konaly. Lidé používali při setkávání ve větší míře roušky i při konání akcí. Zprostředkovávali jsme kontakt s vnějším světem a s jinými uživateli. Jsme vedeni také naším zájmem rozšiřovat svou členskou základnu z těchto pacientů a snažíme se je aktivizovat i tím, že v případě zájmu mohou začít pro náš spolek pracovat. Projekt podporuje plynulý přechod z hospitalizace v PN Bohnice a z psychiatrických oddělení nemocnic do běžného společenského života.

V tomto novém projektu „Z domova zpět do společnosti“ jsme se dlouhodobě snažili o návštěvy dané osoby v domácím prostředí a doprovázet je do společnosti, napravovat špatné rodinné vztahy apod.

Služba jako sociální není registrována, byla vykonávána svépomocí.

Výše uvedené skutečnosti mají značný společenský význam činnosti a tím je naplňována smysluplnost projektu. Jednotlivé činnosti vhodně doplňují systém zdravotních a sociálních služeb, jedná se o nedostatkovou službu, kterou chceme prosadit do reformovaného systému péče o osoby s duševním zdravím.



autorka obrazů: Jitka Merglová-Šufanová



PLÁNY NA ROK 2021

Pár slov o fundraisingu

Fundraisingu jako takovému se začínáme věnovat od 1. srpna 2020. V té době nastoupil na místo fundraisera ve Spolku KOLUMBUS Ing. Vladimír Dvořáček. Našimi cíli je rozšířit portfolio financování našeho spolku ze státních a veřejných zdrojů také na zdroje firemní a drobných dárců. Výchozí situace je téměř 100 % zdrojů ze zdrojů veřejných a státních, jak tomu bylo ve sledovaném roce 2020.

V posledních letech ale cítíme, že bychom potřebovali zajištění také z dalších zdrojů, především firemní sféry, na kterou se chceme nyní zaměřit. Je to již 4 roky, co nám Ministerstvo zdravotnictví neudělilo žádné dotace. V současné době pro nás znamenají státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty rozhodující a skoro bychom řekli jediné zdroje příjmů. Do budoucna ale nemusejí být tyto zdroje tak štědré.

Hlavní cílovou skupinou jsou firemní dárci. Náš fundraising na ně cílí dvěma způsoby. Jednak se snažíme, je tomu tak hlavně u farmaceutických firem, zpracovávat projekty v rámci vypsaných řízení na podporu ze strany firem, které mají zpracovanou strategii podpory neziskového sektoru. Uspěli jsme tak například u společnosti Janssen-Cilag s.r.o. a jednak nově se snažíme oslovovat firmy cíleně s různými telefonickými a e-mailovými kampaněmi, tak se nám podařilo získat například dar od Kongresového centra Praha, a.s..

Uplynulý rok 2020 nám poskytl kromě nových zkušeností, jakými byl například přechod spolku a jeho některých aktivit do online prostředí, méně kontaktů mezi kolegy a jak s tím co nejlépe zacházet, také prostor pro zamyšlení nad naší historií a vlastně i smyslem naší práce.

Od svépomocných aktivit k svépomocnému hnutí – historie Spolku KOLUMBUS

Historie svépomocných aktivit je v české psychiatrii od roku 1990. Svépomocné aktivity jsou aktivity nemocných bez přímého řízení profesionály. Díky těm osvíceným, kteří poznali, že je třeba ještě něco víc než nemocniční režim a farmakoterapie. Alespoň jedno jméno: psychologka PhDr. Darja Kocábová, která založila v léčebně Kosmonosy patientský klub KLUBKO v roce 1984. Před rokem 1989 byly patientské kluby ještě v Praze, Opavě, Šternberku a Olomouci.

Období devadesátých let postupně přináší:

- 1/ kvantitativní nárůst svépomocných aktivit,
- 2/ první kontakty mezi jednotlivými skupinami,
- 3/ počátky celostátního svépomocného hnutí a snížení závislosti na profesionálech.

Od svého vzniku v roce 1995 podporuje svépomocné aktivity v rámci ČR CRPDZ a jednotlivé pobočky sdružení FOKUS. Postupně se realizují celostátní svépomocné akce:

pacientské konference, semináře, vydávání časopisů, rehabilitační pobyty, koordinační skupina KOS a pokusy o pacientskou advokacii.

Dne 31. 10. 2001 bylo na Ministerstvu vnitra zaregistrováno Občanské sdružení Kolumbus jako národní uživatelská organizace hájící práva a zájmy duševně nemocných. Registraci předcházel rehabilitační pobyt v Jiřetíně pod Jedlovou, kterého se zúčastnilo „7 statečných“ – 6 uživatelů a jedna advokátka Mgr. Lucie Řípková. Na pobytu se vše domluvilo a jako podklad pro jednání byly použity stanovy ze slovenského města Michalovce. Za uživatele na pobytu byli tito aktivisté: Ing. Radek Prouza, Mgr. Michal Balabán, Ing. Jiří Sotona, Ing. Tomáš Tylich, Antonín Kremena a Anna Kachlíková. Prvním ředitelem sdružení se stal Ing. Radek Prouza, předsedou Mgr. Michal Balabán a pokladníkem Ing. Jiří Sotona. V ČR v té době nebyla advokacie pacientů příliš rozšířená, jedním z těch, kteří bořili mýty o české psychiatrii, byl pan Radek Odvárka z Havlíčkova Brodu. Ten vydával časopis CVOK (později Jiná alternativa). Od této doby uplynulo mnoho času a v letošním roce slavíme 20 let od založení Spolku KOLUMBUS. Jak se spolku dařilo v jednotlivých letech udává přehledná tabulka, která je nazvána „Jak šly roky“. Na závěr slova odborného garanta projektu MUDr. Ondřeje Pěče: „Přetrvávající psychická závislost na rodičích a později na profesionálech je podstatným znakem duševní nemoci. A právě vyvrácení a odloučení se z této závislosti je to, co může svépomocné hnutí svým členům nabídnout.“

rok	počet členů	příjmy (v Kč)	počet donátorů	počet projektů	počet klientů
2001	6	0	0	0	0
2002	12	57 144	3	3	0
2003	16	105 632	4	3	59
2004	20	484 558	6	4	723
2005	25	296 729	4	3	215
2006	55	354 300	4	4	448
2007	78	949 023	13	7	703
2008	106	1 362 001	17	8	491
2009	142	1 711 189	19	11	928
2010	165	1 644 855	15	7	768
2011	172	1 526 272	15	11	1 107
2012	175	2 188 829	14	11	880
2013	177	2 007 859	13	10	513
2014	179	2 018 019	9	13	456
2015	181	2 157 770	6	8	399
2016	184	2 469 581	8	8	673
2017	186	2 075 761	7	6	496
2018	190	2 407 667	8	5	464
2019	195	2 407 556	10	8	890
2020	200	2 392 667	8	6	774

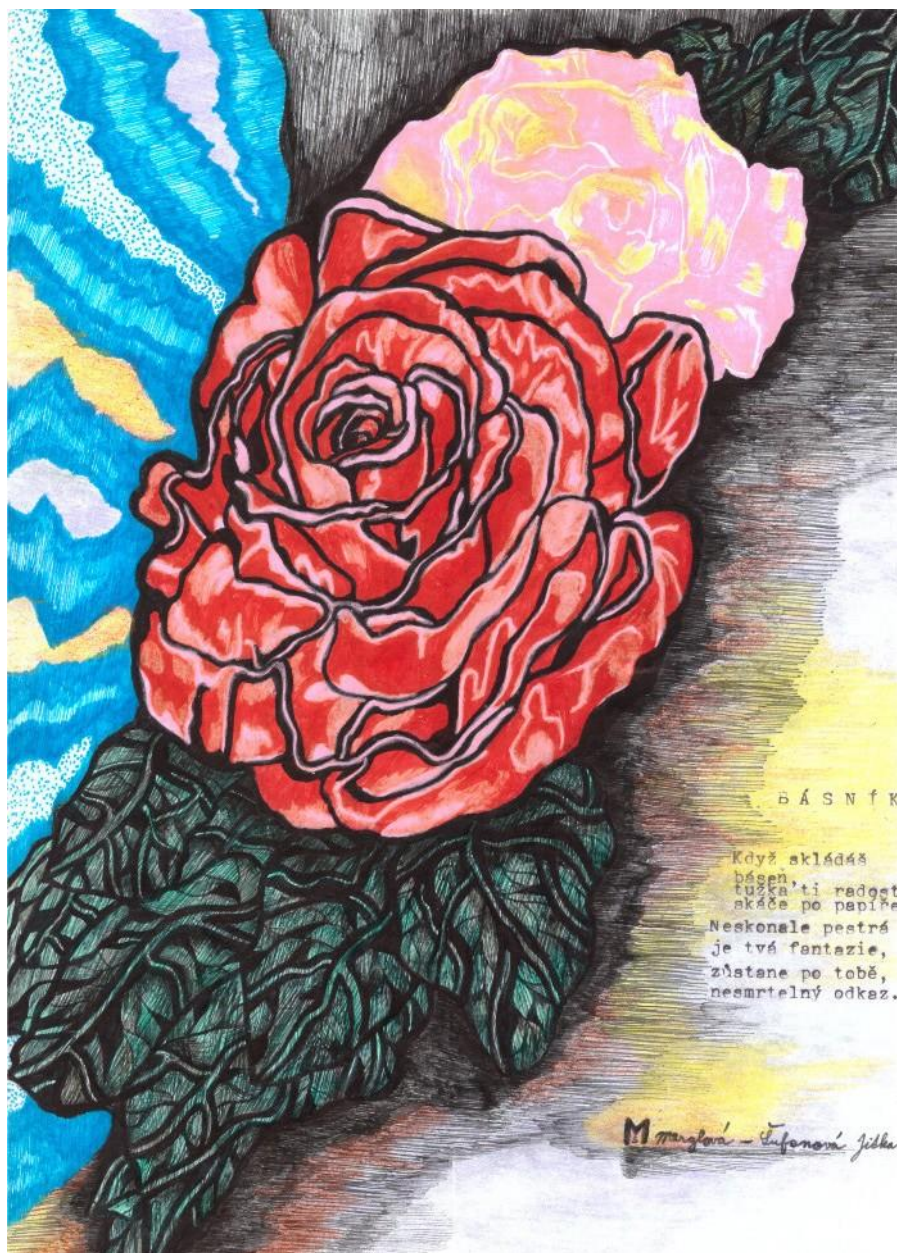
* V Olomouci 8. 5. 2021 na podkladě materiálu CRPDZ Praha a archivu Spolku KOLUMBUS sepsal Ing. Tomáš Tylich.

V roce 2021 oslaví Spolek KOLUMBUS své 20. výročí vzniku. Za tuto dobu jsme se stali svébytnou pacientskou organizací, která zaměstnává duševně nemocné lidi v administrativně-organizačních pozicích, ale zapomenout nelze především na ty, kteří pomáhají klientům v terénu. Jsou to naši pacientští podpůrci a důvěrníci. Jejich činnost bychom chtěli do budoucna ještě více podpořit, profesionalizovat, ale zároveň si neklademe za cíl stát se další sociální službou. Naši jedinečnost chceme budovat na zkušenosti s nemocí, emoční podpoře, ale zároveň aktuálních znalostech z oblasti sociální, finanční a právní.

Chceme spolek také rozvíjet v regionech, kde máme aktivní členskou základnu. Daří se nám to zatím v Olomouci a v Brně, částečně i v Ústí nad Labem a v Pardubicích.

Chceme i nadále přinášet informace z oblasti problematiky duševního zdraví na našich internetových stránkách. Rádi bychom provozovali také e-shop na podporu našeho spolku.

Pevně věříme, že až se zlepší pandemická situace, opět vyrazíme i do terénu a budete se s naším spolkem moci potkávat i na různých akcích.



autorka obrazu: Jitka Merglová-Šufanová

ÚČETNÍ ZÁVĚRKA

Přehled příjmů za rok 2020	Kč
Úřad vlády České republiky	270,950.00
Úřad práce CR	1,470,285.00
Magistrát hlavního města Prahy	406,000.00
Městská část Praha 10	100,000.00
Magistrát města Brna	40,000.00
Ústecká komunitní nadace	15,000.00
Nadace TESCO	10,000.00
Softstar s.r.o. - správa a tvorba webu	47,320.00
Janssen-Cilag s.r.o.	30,000.00
Tržby za vlastní výkony a za zboží	0.00
Ostatní výnosy	2,596.00
Přijaté finanční dary	1,000.00
Kreditní úroky	526.15
CELKEM	2,393,677.15

Přehled výdajů za rok 2020	Kč
Spotřeba materiálu	31,695.78
Kancelářské potřeby	13,261.87
Výtvarné potřeby, knihy, časopisy	3,941.00
Tonery, cartridge, PC komponenty	9,461.00
Drobný hmotný majetek	3,727.79
Spotřeba energie	34,300.00
Cestovné tuzemské	26,742.00
Stravné tuzemské	1,699.00
Cestovné zahraniční	0.00
Stravné zahraniční	0.00
Kupony - jízdné	9,192.00
Občerstvení - náklady na reprezentaci	2,279.00
Ostatní služby	24,012.49
Telefonní služby	71,926.00
Poštovné	2,648.00
Internet	10,596.00
Nájemné	49,012.00
Nájemné reklamní plochy + propagace	1,950.00
Výlety, vstupné	1,430.00
Drobné opravy - údržba	0.00
Konferenční + členské poplatky	4,566.00
Autorské honoráře	0.00
Školení zaměstnanců	30,930.00
Poradenství - konzultace	0.00
Nákup počítačového programu	18,799.45
Jiné ostatní náklady	6,335.93
Mzdové náklady - zaměstnanci	1,464,462.00
Mzdové náklady - DPP	140,310.00
Mzdové náklady - DPC	0.00
Sociální pojištění	358,373.00
Zdravotní pojištění	5,583.00
Ostatní daně a poplatky	99.92
Ceniny, kolky	0.00
Ověření	0.00
Poskytnuté dary	0.00
Bankovní poplatky	9,815.45
Pojistné za zákonné činnosti	0.00
Kurzové ztráty	100.70
Odpis nedobytné pohledávky	0.00
Ostatní pokuty a penále	0.00
CELKEM	2,337,249.38

Hospodářský výsledek za rok 2020	56,427.77
---	------------------

PODĚKOVÁNÍ

V roce 2020 mohl Spolek KOLUMBUS poskytnout chráněná pracovní místa a umožnit lidem s duševním onemocněním seberealizaci v projektech díky podpoře níže uvedených institucí.

Díky nim jsme mohli pomoci lidem s duševními problémy formou našich služeb.

Všem velmi děkujeme.

Úřad práce ČR
Úřad vlády ČR
Magistrát města Brna
Magistrát hlavního města Prahy
Městská část Praha 10
Nadace Tesco
Janssen-Cilag s.r.o.

Úřad vlády České republiky



Úřad práce ČR



Městská
část
Praha 10



Nadační fond



JANSSEN-CILAG



Ústí nad Labem | květen 2021